

Més petita, més forta

La Caixa Colonya, petita, peculiar, solidària i forta és l'única de les antigues caixes que es manté tal com era abans.

A les Balears hi havia tres caixes pròpies. La d'Estalvis de Balears, "Sa Nostra", la Rural i la més petita, Colonya. L'any 2010 la Caixa Rural aprovava la fusió amb Cajamar Caja Rural, i deixava de ser, per tant, exclusivament il·lenca. Per una altra banda, "Sa Nostra", quasi al mateix temps, el mes de juny de fa dos anys, aprovava d'integrar-se en el nou Banc Mare Nostrum (BMN), en el qual l'entitat financera il·lenca té un 14,5%. Malgrat les promeses de la direcció en el sentit que la fusió no implicaria pèrdues significatives de llocs de feina –es feren prejubilacions, sobretot, en primera instància–, el fet cert és que la direcció del BMN va anunciar fa poques setmanes una segona reestructuració de la planti-

lla, que fou contestada pels sindicats del banc amb mobilitzacions immediates i fins i tot amb una vaga si no hi ha acord. Només és una de les conseqüències de la desaparició fàctica de "Sa Nostra", convertida ara en una cosa diferent d'allò que havia estat. La diferència es nota també amb el nou responsable –amb el títol de director territorial de les Balears i les Canàries–, que és des de fa dos mesos Juan Antonio Zaragoza, provinent de Caja Múrcia.

De les tres caixes de les Balears que hi havia, ara ja només en queda una. La més petita. I ha resultat ser la més forta.

Caixa Colonya. La Caixa d'Estalvis de Pollença-Colonya és una de les dues autèntiques caixes que queden als Països

Catalans i a l'estat espanyol –l'altra és la d'Ontinyent. Un miracle, aquesta supervivència? No ben bé, si se sap com treballa l'entitat. Com ha treballat sempre: anant en direcció contrària a la de pràcticament totes les antigues caixes de les quals ja només queda el nom. Aquesta manera de fer li ve de lluny: de la fundació, a Pollença, el 20 de gener de 1880 per Guillem Cifre de Colonya. Advocat i pedagog, Cifre de Colonya havia nascut el 1852 com a Guillem Coll Cifre, fill dels pagesos de possessió de Colonya (Pollença), propietat de Guillem Ignasi Cifre de Colonya O'Ryan. Quan es morí la descendència d'aquell ric terratinent, adoptà el fill dels pagesos, que així passà a tenir el nom amb el qual és conegut. Estudià dret a Madrid, on residí entre el 1869 i el 1878 i on entrà en contacte amb el krausisme, amb Francisco Ginés de los Ríos, Nicolás Salmerón i més intel·lectuals i pedagogs que propugnaven un canvi radical en l'educació a l'estat espanyol. Convençut progressista, veia clar que calia ajudar a millorar la realitat, a tres nivells complementaris: l'educació, la política i l'economia. Va ser regidor del Partit Republicà a Pollença, on va

MIGUEL PAVERAS

Oficina de la Caixa de Pollença.

MIQUEL PAYERAS

crear l'Institut Lliure d'Ensenyança i el 1880 fundà la caixa d'estalvis. Igual que totes les caixes, naixia com un instrument de modernització social i econòmica, per a ajudar les persones que ho passaven més malament i que queien en mans de la terrible usura. Colònia s'ha mantingut exactament en els mateixos principis des del primer dia.

Actualment Caixa Colònia té 21 oficines repartides per les Illes. Majoritàriament són a Mallorca, on en té 4 a Palma, 2 a Alcúdia, 2 a Inca i una a cada un dels següents municipis: Muro, sa Pobla, Manacor i Peguera (Calvià); també en té a la vila d'Eivissa i, a Menorca, a Maó, Ciutadella i Alaior. I, naturalment, a Pollença hi té la central i 3 oficines més. És una xarxa petita i relativament recent, perquè fins l'any 1960 només tenia l'oficina central a Pollença. Fou en aquell any que n'obrí una altra al port de Pollença. Catorze anys després n'obrí una a Alcúdia. Durant la dècada dels 80, arribà a Palma i durant els 90 s'expandí pels pobles de Mallorca. Finalment, a partir del 2000 desembarcà a Menorca i a Eivissa.

Per a parlar del present i el futur d'aquesta petita, forta –el 2011 superà amplament les proves de resistència que es fan a les entitats financeres europees per part de l'Autoritat Bancària Europea–, peculiar i sobretot solidària Caixa d'Estalvis de Pollença-Colònia, EL TEMPS ha parlat amb el director general, Gabriel Bauzà.

Respecte del futur, la línia és prou marcada, explica Bauzà. “Nosaltres continuarem fent allò que hem fet sempre. Ja hem presentat el pla de viabilitat al Banc d'Espanya, d'acord amb allò que ha previst el govern [espanyol], i tenim assegurat per al futur que podrem seguir la mateixa línia que hem seguit fins ara.” El nombre d'oficines no és previst que creixi: “Creixerem tot augmentant el volum de negoci de cada oficina, però no obrirem més delegacions. Som una caixa petita i no volem assumir riscos innecessaris. La d'Ontinyent i nosaltres érem les més petites de les que hi havia, i ara... som les més fortes [riu].”

El futur de Colònia es presenta prou nítid, segons el director, fent com sempre ha fet: “Com sempre, continuarem ajudant els qui tenen problemes, finançant empreses petites i mitjanes, sempre mantenint un equilibri intern com a entitat financera que som, tenint clar que els nostres clients són sobretot els particulars i les microempreses... En resum: continuarem essent l'entitat financera vinculada a l'economia real que hem estat sempre. Assumirem pocs riscos d'aquells que durant anys moltes entitats assumiren. Nosaltres no hi som per a finançar grans promotors d'urbanitzacions.”

Les paraules de Bauzà poden semblar estranyes en un director general d'una entitat financera. Però no ho són tant quan se sap que Caixa Colònia fa part de la Federació Europea de Bancs i Fi-

nancers Ètics i Alternatius. “És una forma de ser –continua dient Bauzà– que entronca directament amb la personalitat i el llegat del nostre fundador, don Guillem, una personalitat, per cert, no gaire coneguda. Per ventura la podríem divulgar més, però sabeu què passa? Que nosaltres ens estimam més gastar els doblers en serveis als ciutadans que no en publicitat.” Val a dir que Colònia té la Fundació Cifre de Colònia –que actua com a obra social i cultural–, que dóna ajuts diversos en tres grans vessants: cultural, esportiu i social o assistencial.

Després del terratrèmol viscut en el món de les caixes d'estalvis, que les convertí quasi totes en bancs, a les Balears la caixa de referència, Caixa d'Estalvis de Balears, “Sa Nostra”, també es trobà abocada al mateix futur que quasi totes les altres. Colònia nota aquest canvi amb un augment de clients. “Ho anam notant –explica Bauzà– aquests darrers temps, és com un degoteig continu de nous clients que vénen d'unes altres entitats, perquè continuam essent una caixa com sempre i, a més, cent per cent balear. Mirau si ho notam que fins i tot des de la península (segurament per la part de banca ètica) ens demanen informació per a veure com podrien ser clients nostres.”

Una de les conseqüències de la crisi del sector bancari és la manca de flux de crèdits cap a empreses i particulars. Això també ho notà Colònia, però ja ho ha superat: “És evident que es reduïren els crèdits i que en donam manco que abans, però hi ha una dada important: tornam créixer, quant a crèdits que feim. Som l'única caixa (i ara faig la comparació entre totes les que hi havia) que augmentam el nombre de crèdits.”

La singularitat de Colònia no li ve només de tot això que hem explicat, sinó del fet –per ventura molt més significatiu– que de sempre ha practicat allò que ara és tan comentat: que s'acabi el deute amb el banc quan es torna l'immoble que es tenia hipotecat. “Nosaltres –diu Bauzà– sempre ho hem fet així; no hem volgut anar mai a processos judicials, que són més cars i que, a més, no ens resolen el problema.”

Una caixa peculiar, la de Colònia.

Miquel Payeras